ТАХАН–КОММУНИСТИЧЕСКИ СУББОТНИК.

МАССАНЕ ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГАРГДА ВАЙ!

Массо а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

(«СВЕТ»)

ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадуьйлу 1923 шера дена • ШОАТТА, 19 апрель 1975 шу. • 47 (5408). • Мах 2 кеп.

СУББОТНИКЕ. СССР халкъа художника Н. Жуков дилла сурт.

ТАСС фотохроника.

СУББОТНИКАШКА ДАЬККХА АХЧА МИЧАХЬА ДОДА

Нохч-Гlалгlай АССР къахьегамхоша, дерригчу советски халкъо а санна, хьалхара къахьегаргда Ерригсоюзни коммунистически субботник долчу дийнахь — 1975 шера 19 апреле.

Къахьегама вахте оттаргlа машинашьерам, ноцкъалам, айгlачу промышленноста, транспорта, гlишлош а, коммунальни бахама, бита служба боллой, кхечи формацой къахьегарш.

Городан портанш тоеча даккхьа доцургда ночалхьалхол учреждений, медицини болхлош, хьехархоша, студенташа, городанна бахьчу нахо. «Красный молот» кхачо заводерча машинашъерашна дош деккхьа субботник долча дийнахь 100 эзар соьгlа сома мехьа продукци арахоьо, «Автоспецоборудование» цlачу завода болхлоша — 25 эзар сома мехьа.

400 эзар гартача сома мехьа болх дергда гlишлойхоша. Совеяка коммунистически субботникe къахьегамхоша даьккхй 400 эзар гарга сом социально-культурни гlуллакхаша даьккха объекташ хьалъерга дlадахийтар.

Субботнице даьккхача ахчах ой мехи хьалъе диспансерам, больницам, школаш, кхийола объекташ.

1974 шера Нохч-Гlалгlай АССР-е коммунистически субботнице даьккхача ахчах керташна хьайна 5280 дешархочун моттиг йолу школаш, цу дааьхе Урус-Мартановски районе Гехта, Шалински районе Шаьлан Центроса.

Дуккха гlирсаш хьатlалир болаш боача школаште. Хlинта дерриге а коммунистически субботникашка даьккхца ахчах даь болхаш 4,6 миллион сома мехьа дар.

Цу гlуллакхо кхиъна хьалчу республики халкъа образованин тоцурш бохьуш дар.

Ухх коммунистически субботнице даьккха ахча а цитта социально-культурни гlуллакхашна хьожадергда.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КЪАХЬЕГАМХОЙ! ХЬИНАРЕ КЪОВСАМ ЛОАТТАБЕ ПАРТЕ XXIV СЪЕЗДА РЕШЕНИЕШ КХОАЧАШЪЯР ДУХЬА, ВАЙ ДАЬХЕН ЭКОНОМИЧЕСКИ ОБОРОННИИ НИЗ ДlАХО ЧlОАГlБАР ДУХЬА!

ЛАККХАГlА АЙЕ 1975 ШЕРА ПЛАН ХАНАЛ ХЬАЛХА КХОАЧАШЪЯРИ ИЙСЛАГlА ПЯТИЛЕТКА ТОЛАМЕ ЧАККХЪЯККХАРИ ДУХЬА ДЕРРИГАЧА ХАЛКЪО ЛЕЛАЕЧА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА БАЙРАКХ!

(1975 шера 1 Майна хетадаьча КПСС ЦК Тlехьехамашдара).

Дика гlулакх хьаллаьцад

Дlайаьча шера 10-гlча сентябре «Малгобекнефть» мехкдаьттен таьи йолчайна управлене партийни профсоюзни организацеша город Малгобеке бахача нахага, промышленни предприятий, школай, кхыча организацейи учреждений коллективашка кхайкарал дар «Хьамсарча город сайн хозяйн бахьан» яхача девизах город тоайрай, хозьярай, сенитарни порядок оттаяр 1-гlча октябре ленз цlайсалеча ме-енчике лакьа хеца вашта.

Малгобекций дика гlулакх хьа а лоацаш, цошта Малгlоагlьаь моттигаш хозьен тоаен, санитарни порядок оттаен могадир «Грознефть» объединене, шай кара йолча предприятешта.

Объединене духхагlа йолча предприятеша шоай город, е боллой посолок тоаярен хозьярен гlулакх бехктоххаме а хеташ тlаийар «Малгобекнефть» НГДУ коллектива мехьера бода.

Царех я, масала, тампонажни контора, Грозненски Октябрьски АТК, Горячеводски Малгобекски бурув деттара балхий управленей, «Сунжанефть» НГДУ, СевКавНИПИнефть», иштта кхыча учреждений коллективаш.

Цар дукха балхаш даьд лоаштта тlехlоагlъаь моттигаш цlенйеш: таьнаш кlотлигаш дlаегlай; зулане бенаш дlаьхай; тоадаьд басар хьекхад гlандашта, карташта; гонахьарчеш шоай доалон тlа ухкачен аьхъишка, тротуарашка асфальт бахаьб, юрдашкхай гойтара агитаци, памятникаши саверашш тоадай.

Къастта дукха балхаш даьд цу хьакъехьа Грозненски АТК. Цига цехашта юкъе конкурсаш чакхйоах балха моттигашка санитарни порядок оттаяра хозьярен, котьаьннача цеха вымпел а луш. Хlаьта «СевКавНИПИнефть» яхача институте вlашагl а елла болх беш я художественни совет, цун оахьан группо ком хозданен тоадарен гlулакх ше леладу.

Цу доархlамерча гlулакха «Октябрьнефть» (П. А. Солнышкин), Старогрозненски Карабулакски бурув деттара балхий управленей (Ю. А. Лутовинов, А. М. Косивченко), Ташкалински Малгобекски АТК (О. Д. Исхнилов, В. И. Иванов) санна йола предприятий коллективаш юстара латтеш хилар. Цар дукха дергдар Грозный, Малгобек, Карабулак яха боллой поселок цlенъяран тоаяри.

Грозненски горисполкомо город тоаярен хозьярен хьакъехьа яьча решенега хьежжа Грозне йолча «Грознефть» объединене предприятеша меcечни чаккхдаккхара штабаш вlашагlа а елла ухх тайпара балхаш де лаьрхlад:

1430 га, 1330 кlотарг дlадоргlа, 30 эзар квадратни метр гонахьара моттигаш цlенъе. 1250 квадратни метр наькъаши тротуараш тоаде, 14 моттигашка зизаш дlадоргlа.

Ю. ТОРШХОЕВ,
«Грознефть» объединене жилищно-бытовой отдела начальник.

ДАЬХЕН РУЗКЪА ДЕБАДАРА

В. И. Ленин вах да маж боацаш коммунистически субботнике къахьегам белгалделга традици а хиина дlахьтта советски нахьа.

Укх шера 19-гlча апреле В. И. Ленин ваь 105-шу дизара сийна коммунистически субботнике арадаргlа кхина москвичашта а патриотически поема вай города къахьегама коллективашта хьаллаьцар. Массанахьа вlашагlъевкар «Шеча субботника» хийчо яра штабаш. Таханара субботник «Ма хуллa дукхагlа болакхарга, хlадолар кlезиг а леш, кхайад дахка йола сибдувци, бlаза зайда зеанга оборудованеха балха кlара минутахи, кхоьача бедала, материалий, электроэнерге чотах арахецаргьа продукци» яхача лозунгах дlахдоакхьх къахьегамхоша.

Шерра-шере ниэ болаш латт «Шеча субботникага». Чаккхдаьнача пятилетка дахь шера шоай елпех пятилетка фонде 410 эзар сом юкъедиххьад городе коммунистически субботникашка даккъа лоацаш хиннарша. Коммунистически субботникашка даьккхача ахчах Москве хьаьхе а СССР медицински Тlилмай Академе Онкологически Iалмин центр. Наьха унахцlено бахьан лоаттабеча къовсаме йоаккхагlа йола Iазмай-тоххайа учреждени хургьа цунах. «Шеча субботника» кхьйрча ахча чотах тlаь 'в Сибаргlара агроград, иштта дукха яхийола объекташ а.

Укх шерара субботнице вайн дола фашистски Германия эшаяна хлашо лахаь 30 шу дизар деаде кийчо еча хана.

КПСС ЦК 1 Майга даьча Тlахьехьимашто хеп а дуккха къахьегама цlейх производстве йоккха беха оттаяь. Вай кхьахьегаргда субботника доакъашхоша. Производственно объединене хиннача митинга доакъашхоша цхьа барт а болийн соцам бар 4 баьтта программа 22 апреле кхоачаяр. бутт чакхбалле 90 эзар сома цlенни ятлешта бахийна е, хlаьта 19-гlча шоай дийнахка ахча, ийслагlа пятилетка фонда юкъехьиа.

Грозненски ниеакь дlабоагlаь болаш Хьаллаьцаб «Красный молот» завода болат долалдераш, цемено - бутованеш завода химикаша, «Индопошив» фабрика шоарда, Грозненски автотранспортни предприятие болхлоша, иштта кхыча коллективашта.

Грозненски автотранспортни предприяте болхлой торжественни собране республика берига автотранспортникаш тlахьийхаб В. И. Ленин вах дlа ракоодин толамаш доахаш бегайда вьиа. Цар шоаш 23 эзар тонн мухь, 4 эзар пассажир дlа-хьа дугарга, пятилетка фонда юкъехьорга 2 эзар сом.

Тахан Грозненски радиотехнически завода коллективо лаьрхlад «Гвала-404» яха радиоприемник, 6500 регулятор, итташ электрофонаш арахеца. БАМ-а гlишлошъерашта лаьрхlа бос болча телевидене ретрансляторе ерга оредпрятe комсомольцеша.

Города яйгача промышленноста предприятеша хьа а яь реализаци ергьа 2 эзар пар кига-гlирса, 7 эзар соьгlа ишеним изделешта, иштта дукха кхийолча продукцешa. Кертерча даьхье ю продукци арахеца лерх! кхоьча бедалах 200 эзар сома.

Вахтах мукъа болча мехкдаьттахошен мехкдаьтта чаккхдоахарашен болх бергбa мехкдаьттапаркашта, сеиажнамашта, установкашта; техническа оборудованеша, электроэнерге, Iанарен хини лемешта капитальни ремонт еш уж зогаяккха тоаеш, гонахьара моттигаш цlенъеш хозъеш.

«Красный молот» завода машинашъераша 103,3 эзар сома мехьа фонташ арматура ергьа, цхх тонн металлоконструкцеш кхийола продукци арахецаргьа «Автоспецоборудование» яхача заводе 25 эзар сома мехьа электромеханически гидравлически подъемникаш хьергьа.

Юрта къахьегамхоша долча колхостела 22 тракторни прицеп гулъерга «Трансмаш» завода болхлоша. Арахецача продукцех доккхагlа дола дакъа кхоьча бедалахи материалахи-арахеддаргда.

Пхиь тепловоз, дукха вагонаши цистернаши тоаергьа машинашъяхоша, нахкъай болхаме порядок оттаергьа. Локомотивни бригадаша дийнахь а бийсан а шоай болх бед хилар тоххаме а лаьца, кхачал хьалха кийчдир ленински субботника йоагlа соьгlа. Цар хlанзале пятилетка фонда юкъедиьхад 900 сом соьгlа ахча. Машинашъяхоша цу фонда шоай елпех 3000 сом юкъехьорга.

Ийслагlа пятилетка копалка чу лоархlаме дакъа юкъехьорга города гlишлошъераша, 340 эзар сом соьгlа гlишлой - монтажни балхаш дергда цар.

Iалмаи - тохкамен проектни институтий коллективаша шоай ма хуллa дукхагlа тохкамен конструкторски балхаш кхоачалдергда.

Планал соьгlа 100 эзар сома технически документаци кийчдергда «Грозгипронефтехим» института специалисташа. Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста объекташта проектировани ергьа уж.

Хьайхе ланнеша хьахьоцлешой, къахьегама дlсйна юкъе дакъа лоацаргда 210 эзар соьгlа болча города бахача наха. Тахан 40 эзар болхо станокаш тlен машиниш тlен бола бин хургьа. Болх моттигашка къахьегам хургьа болхлой специальноста йола инженерно - технически болхлой.

Шоай станокашта машинашта хьалхашка оттаргьа хlанз доагlаш салоlаш бола дукха къахьегама ветеранаш. Иштта боллой ниэ дlа-хьа бенова гора хулийт бахха цар задания дукха тlехххоачаше. Города къахьегамхоша коммунистически субботнике даккъе лоацаш бега чаккхдоакхьа эзар къаьхьегие къахьегамаш бола бойтаргх возможносте а.

М. Лермонтова цlерагlча Х. Нурадилова цlерагlча драмтеатраи коллективаша шоаеттa дийнахь шоаш оттадеча спектакльех даьккхa ахча ийслагlа пятилетка фонда юкъехьорга. Артисташ ноптьаш оттаергда заводаш фабрикаш цехашка.

Субботнике города къахьегамхоша доаккхаргхоlа ахча кхьаьна дlалаьрхlанa 3 миллион сом соьгlа хургхе, цунах пор 110 эзар сом елпех пятилетка фонда юкъехьорга.

Производственни балхаш дерa соьгlа 160 эзар города бахa пах дакъа лоацаш хургьа предприятешта, цах бахача зlенашта, наькъашта, тротуарашта гонахьаре моттигаш цlенъечеш тоаечеш. Дlайоlгlаргlа гаьнаш кlотасгаш, Мехкдаьтта института, пичхьалхен университета, техникумай эзареш бола студенташ, школай, профтехучилищай дешархой тоаеш, хозьеш хургьа мехкдаьтта института, университета пусковой объекташта, плавательни бассейна, цирка гонахьара моттигаш.

Домовой улична комитеташа терко е еза коммунистически субботника дехкараши лерхlараши чака дlадоажийтара, хlара сиго город хозъечеш тоаечеш шийгара дакъа юкъехьоргдолаш.

Партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, субботник вlаштlехьдоаккхаш мел бараша хьаллаца деза наьха патриотически кхайкар, дерригa да деза пятилетка тlеххьарча шера Ленински субботник производства резервашка хьажар, эгара лаккхагlа балха овсарле йола да а хиина дlаоттара.

Коммунистически субботник чаккхдаккхара йола городской штаб.

15 ИЮНЕ – СОВЕТАШКА ХОРЖАМАШ

ЦХЬА БАРТ БОЛАШ

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРА СОВЕТ ХАРЖАРА ЙОЛЧА ЦЕНТРАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕ

17 апреле город Грозне хилар алхавлагlа хоржа Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьара Совет харжара йолча Центральни хоржамий комиссе хьалхара заседани. Заседани дийшар Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьара Совет харжаре кийчо яра дувзаденна адамдола решаш.

Комиссе председатела М. А. Маниева, ше заседани хьеллаш, Центральни хоржамий комиссе члений цlерагlа доккха баркал эьлар къахьегамхой коллективашта, общественни организацешта Центральни комиссе состава шоаш юкъе бахийтарех. М. А. Маниева ше хьамаьл дем белгалдаьккхар РСФСР Лаккхехьарча Советь, Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Советe, къахьегамхой депутатай моттигерча Советашка хургдола хоржамашта мехка общественни дахара чулькъастта боккха доархlам болаш хилар. Уж хоржамаш ду Советаш шай дlера кхиъ хьахиина йола хьалхара эрсий революци хиина 70 шу дузача шера, германски фашизм эша а еш Сийлахь-Йоккха Котало хьаккха 30 шу дузача шера. Хоржамашта кийчо еча дlахьу советски наха политически къахьегамех хьинар айдeнна болаш. Нохч-Гlалгlайчен къахьегамхоша, дерригача советски наха а, йийна тlагlертка кхойсем доаттабу КПСС XXIV-ча исторически съезда, КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.) Пленума решенеш, 1975 шеран бlарчача пятилеткан планаши социалистически дакъарени кхоачалде тlехьа.

Вай мехкара къахьегамхоша къастта чlоагlа баркал а оалаш белгалбоах КПСС Центральни Комитето, КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. Брежнев керте латтача цун Политбюрое КПСС XXIV съезда решенеш, мехкара Программа кхоачашъеш, коммунизм хьалъяра дика хьалаш вlаштlехьдоахаш беш бола болх.

Хоржамашта чекхъболхача хана советски наха кхы а чlоагlгlа хьахьохх КПСС Центральни Комитета гонаьа болаш хьоталуш хилар. Советски деша хоржамии дlахкха бахьдерга партии халкъи йохаргloаца цхьоаrlо болаш хилар.

М. А. Маниева иштта белгалдир Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьара Совет харжара йолча Центральни комиссенe хьалхашка латта керттера декхараш, теркам тlабахийтар Нохч-Гlалгlай АССР Конституцие оттаяь советски хоржамий системин демократически принципаш кхоачашъе езаш хилара, «Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьара Совет харжарах йолча Положение» дlадехараш нийса чакхдаха езаш хилара.

Центральни хоржамий комиссено положенега хьежжа Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьара Совет харжара долча хоржамий бюллетеней формeн боси мишта хила беза оттадир, депутаташа бола кандидаташ дlаязбарах долчa хоржамий комиссe протокола форма, участковни окружной комиссей голосовани протоколаш. Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета депутаташ харжарах дола удостоверени, хоржамий комиссей печатий а хоржамий ящика а образецаш чlоагlдир. Уж дешаш дуьцаш комиссе заседани къамаьлаш дир Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретара Г. В. Склокина, комиссе председателa заместитела О. С. Беляева.

Комиссе заседани иштта къамаьл дир Центральни хоржамий комиссе секретара Н. И. Семенова. Цо предложени йоаллайр Центральни хоржамий комиссешка письмо дахийта дезаш хиларах. Цу письмош тlа белгаладь да комиссешта хьалхашка латта хоржамболлаш дола декхараш, болх вlаштlехьбаккхара дола практически Iьехамаш. Комиссе чlоагlдир цу письмой текст.

Комиссе ладийгlар эшаш долa хоржамий литература арахецара хьакъехьа республика Министрий Советерча издательствай, полиграфe, книжкай торговле гlулакхий управлене начальника бахьа хоамага.

Центральни хоржамий комиссе иштта къастийнар комиссe lеш хургйолча моттига. Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Советe хоржамаш дира дlадахийта дезача ахчах хьакъехьара дешаш, балха плаи чlоагlйир, кийчир республика городашкей районашкей хоржамийта иштта кийчъя хьажа а городской, районни, юртий, поселкай Советий исполкомашта участковни хоржамий комиссешна доаккхаш ле а Центральни комиссе членаш командировкагlа ахийтара хьакъехьара дош а.

ВЕТЕРАНАШЦА ВlАШАГlКХЕТАР

Наьсаречa культура Цlагlа хилар советски халкъ фашистски Германех котдаьнна 30 шу дизара хетаь кагирхой Даь-мехка Сийлахь-йоккхача тlема а къахьегама а ветеранашца вlашагlкхетаре сийре «Отпуск». Дукха кагий наха мехкарийи вlашагlкхийттабар цхьастаргlаь. Даьхе дораш, шоай са ай кхьаьм тlеш тlа кхиннарашна ладувгlа.

Шоай тlема наьхех, Котало иккхара воастагlчунна кийра латаш хиннача шоай ноыкъастех - бlухоех, Даь-мехка Сийлахь-йоккхача тlем тlа чlоагlденнача кlаьнха доларгвоаначa советски халкъий дотталадах дийшар тlема ветеранаша Т. Х. Мальсагова, П. А. Осипов, запаса подполковника С. Л. Плиева, М. Оздоева, Т. И. Албогачиевас, Е. И. Ребенковас, кхыбараша.

Иштта сайренаш чакхъяьхай Тlой-Юрта а Iаьлий-Юрта а.

А. САГОВ,
тха соб хоро.

Х О А М

Нохч - Гlалгlай АССР Лаккхехьара Совет харжара йолча Центральни хоржамий комиссетара:

Нохч - Гlалгlай АССР Лаккхехьара Совет харжара йола Центральни хоржамий комисси а укх адресагlа: город Грозный, Полежаева улица, 9/16, шоллагlа этаж, № 33 йола кабинет, телефон 2-36-85.

Телеграммашта дола адрес: город Грозный, Центризбирком.

«ЗАВЕТЫ ИЛЬИЧА» КОЛХОЗЕ

Хьайбаш лелаерий толам

Пачхьалкхеша дlалуш йола шура аскльенахкай колхозо хьайбаш лелаераша. Хlава хlара денней байсаней колхозо лlанг 1 тонн шура. Хlаьта дlадахача шера укх хана дlалунд хиннар 300 килограмм шура. Юкъера лаьрхlача хlара lаттагара 4,7 килограмм шура йоажх. Вона тlаьча, соалха денней байсаней йоаккхаш хинначуд 3,4 килограмм дукхагlа.

Дикагlа болча доярка Фаргима Мисолиева Мейрона Васритек шоай группашкарча хlара lаттагара 10 килограмм шура йоажх. Белгальдокъ едей а колхоза толамагlа йола Iасий леладен районни Совета депутат Медоев Хьава. Цхьакъа а ца къастийташ чьаххеаь цо шай группера Ia-сий.

Иштта толамаш даха колхоза хьайбаш леладеной вlаштlехьаьлнадa фермера зоотехнически ветеринарии болх тоабор, дикагlча фух дерш ингехкуьлаш доахаша Iул кердадаккхар, доярказа, скотникаша шоай деккараш дерригlа хоачашъядер бахьан долаш.

Хьувкъам лакхбара

Колхоза механизатораша дика чаккхоах кхашкара бlаьстан балхаш. Дерригача салем тlа чакхаш даьтар тlоадал дlакъовлаш, дикагlача хана 40 гектара тlа дlабийра кея. Агротехника бокъонаша дlадехха тайпара тоадир хьажкlаш дlаювогlйола кхаш.

Укх шера 240 гектара тlа хьажкlаш кхеоргьа колхосе, царех 150 гектара тlа — дlатийна лаьрхlа. Хьажкlаш дlее дьйтта тоадеча белгалбаьна къахьегаш ба механизаторам колхоза ветеран Зангиев Хьамзат, Самиев Махьмад, Алиев Супьян.

Пайдане культура

1974 шера 5 гектара тlа тхьамка хьедир Сунженска района «Заветы Ильича» яхача колхозе. Хьувкъа дика бар. Пачхьалкхенна дlаеннача продукцех 28 эзар сом хилар боахама. Колхозхоша хетадо тхьамка пайдане культура йолга. Цудухьа колхоза правлене укх шера соцам баьб 13 гектара тlа тхьамка кхеда.

В. ПОПОВ,
сунженски районин газета сотрудник.

«Цхьакхха а вицвалийтавац, цхьаккха а дицдалийтадац»

Даша халкъий дегнашка даьлла Даймехкан Сийлахь - боккхачу тlом тlа [illegible] исторически [illegible] советски тlемахоlшта, партизанашна, подпольщикашна, тыле къахьийгараша [illegible] шайн кхи цхьаьккха доцца декъале гlулакх!

Даша хесташ хилда вай социалистически Даьхен сий, паргlато, [illegible] бахьнехь долаш лоаттабаьхна [illegible] турпалхоша!

(1975 шера 1 Майна [illegible] КПСС ЦК Тlадьехамашдера).

БЕРЛИН ЙОАККХАШ ХИЛАР ИЗ

[illegible]

Ю. ЮСУПОВ.

ДЕРРИГА ВАХАР — ДЕНАЛ ГlУЛАКХ

[illegible]

Алексей ПУТИНЦЕВ,
АПН корреспондент.

Тlема ханара суртащ

ВОЛГОГРАД. Ленина цlергlча майда [illegible]. [illegible] салтий сийлен цlа («Павловацlа»).
Н. СУРОВЦЕВА сурт. ТАСС фотохроника.

«СЕРДАЛО» тlема [illegible]

[illegible]

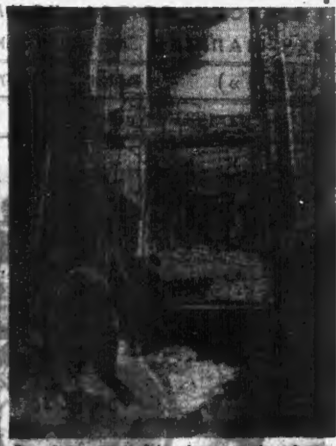

[illegible] Сий- [illegible] - боккхачу тlем тlа да- [illegible] Волгоградера хlара улица, хlара цlен [illegible] баьб [illegible].
ТАСС фотохроника.

Сталинград лораьчий тlемаш сийле тlехьлек кхачарахь — Волгоградски гарнизона бlухой Шанкха йовргlоздача шера юххера сийлен мосто боахам ба.
Н. СУРОВЦЕВА сурт.
ТАСС фотохроника.

«СЕРДАЛО» тlема [illegible]

[illegible]

Тlом хиннача моттигашка

Дай-мехка тlема шорана фашистех Кавказ лорпеча лоархlаме моттиг дlалоаш Магlалбике хиннача тlемаша. Мехкдаьттаха городе социалистически [illegible] мостагlа [illegible] пучка Грозне, Орджоникидзе, [illegible] а бода [illegible]. Укхазара дlадоладаьд гlаьрахоех Кавказ [illegible] а.

Дукха я Магlалбика [illegible] тlемаш хиннача моттигаш, дукха да укхаза социалистически Даьхен къортамукъ, сий бахьан [illegible] мостагlочох [illegible] шоай [illegible] lодехкача бlухошта [illegible] памятникаш.

[illegible] мехко сийлахь-йоккхача Котелон 30 шу дизара Шейна кийчо [illegible] хана, [illegible] баьхка хадар Грозерча В. И. Ленина цlергlча [illegible] чакхдохача заводера къона болхлой — операторащ, слесарш, монтераш, лаборанташ.

Экскурсанташ тlаболя автобус [illegible] хьаяха соц № 6 йолча юкъерча школе. Укхава царга хьаькхаш вар Дай-мехка Сийлахь-боккхача тlемаш ветеран, [illegible] тlема Шеча байракха орден [illegible] Федор Федотович Мехонин. [illegible] истребительни полке капитан волаш Магlалбике а Моздоке а хиннача тlемашка [illegible] ва. Хlана школе [illegible] слесаран гlулакхе хьехна ва Федор Федотович.

[illegible] тlема ветерана Грозера хьа [illegible] бlухошта [illegible]

[illegible] а тlема сийлен моттигашка хьажа болх заводера экскурсанташ. Къаьнача города Чкалова цlергlча майдан тlа латт Магlалбике лораш [illegible] тlемашта [illegible] памятник. Цига хlинц йоаг цlр сийна лотаьб цlи. Кагирхоша [illegible].

[illegible] Тийрка ху-къа тlа Даьхе лораш денал гойташ шоай синош дlаденнараша [illegible] [illegible] Володя Мордвинов а. Цига массанахьа хьожаш, тlем тlа [illegible] тlа керда [illegible] экскурсанташ.

Тlахьа Моздоке [illegible] экскурсантий [illegible] Тийрка [illegible]

[illegible] дукха [illegible] экскурсе.

Грозерча В. И. Ленина цlергlча мехкдаьтта чакхдохача заводерча «Пионир» клуба [illegible] гlулакхаш чакхдоах Котелон цlейна хетадаь «Шейна а тlем тlа [illegible]» [illegible] социалистически [illegible]. Дукха материал гульй Дай-мехка Сийлахь-боккхача тlемах, [illegible] тlем тlа [illegible] заводa болхлоех. [illegible] тlемаш [illegible] заводера тlем тlа [illegible] Котелон [illegible] памятник-обелиска тlа.

СУРТА ТlА: В. И. Ленина цlергlча завода [illegible] Магlалбике тlема сийлен моттигашка хьожаш ба. Царна юкъе ва Ф. Ф. Мехонин.
В. ЕЛИЗАРОВА сурт.

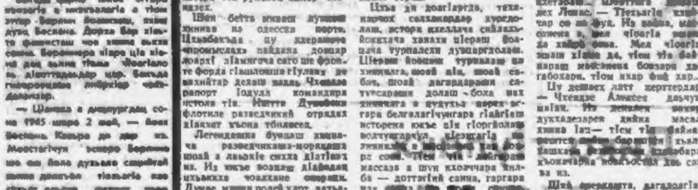

ВАЙЦИГА—ТАМАНСКИ ДИВИЗЕ ВЕТЕРАНАШ

Тlом болча хана вай Мохк-Гlалгlайчене вlашагlтеха хиннача 242 Тамански Шеча Байракхен шоллагlча степена Кутузова орденер горно-стрелкови дивизе ветераний совето, ВЛКСМ Грозненски горкомой комитето, № 15 йолча Грозненски школа-интерната директса хьийха вайцига баьхкай цу дивизейа бовлаш Дай-мехка Сийлахь-боккхача тlем тlа [illegible] лоацаш хинна ветеранаш. Уж баьхкай вай мехка тайп-тайпара моттигашкара.

Царна юкъе ба Армавирера вена запасе вола подполковник Аржанов [illegible]. Архангельскера вена запасе вола майор-лор Лиовец Георгий Павлович, Майкоперa ена запасера йоккхагlа йола дейтевант-фельдшер Степенко Ольга Николаевна, [illegible] Севастополера ена медсестра [illegible] Вера Петровна, кхыбараш. Берригa а 43 саг.

Грознера болабенна Чехословаке столице Праге кхаччалца фашисташ хlаллакбеш чакхбаьнна бlухой беза хьаьший ба, безаме тlаийкар Грозерча къахьегамхоша.

Шоай са [illegible] Даьхе мостагlох [illegible] турпалаш [illegible] Грозненски химкомбината болхлоша № 15 йолча юкъерча школа-интерната [illegible] вlашагlкхийтта, селхан город [illegible] къахьегамхоца вlашагl-беттала хургба хьашай.

Гулбеннараша цар дувнa шоай дивизе бlухошта карагlдаьнна денал дола гlулакхаш.

Ю. ЧАХКИЕВ.

Ливадера музей

Антигитлеровски коалице членаш йолча кхаь держава — СССР, США, Великобритане — правительствашта керте лаьттараш Крыме вlашагlкхетар дагалоаттадар духье — ливадийски Кlайча дворецах музей хьа. Цига шиха хьаттадаьд 1945 шера 4 февралe, доккхача гергача истоле хьалхашка И. Сталин, Ф. Рузвельт, У. Черчилль lохайнача хана хинна хьал.

Дворецa еза - йоккхий пе-lараш хlанз массанена а гьайийлаа я. Хьажа баьхка йиъ массаза а дукха хул СССР художественай Академе действительна члена Ефанов Василия «Ялтински конференци» яхача живописни полотнона хьалхашка. Цар тlоагlа уйла тlаяхйите ладугl исторически переговорий хьакъехьа экскурсовода дувцачунга, заседаней залага хьож, правительствашта керте лаьттараша кулгаш йоадьча документий копиех лаьр. Ялтински конференце сихальд гитлеровски Германи милитаристски Япони йохаелга, Вlашагl-[illegible] Къамий Организаци хьоара хьакъехьа [illegible].

Сергей ШАНДЫРЬ,
АПН корреспондент.
Ялта.

Ковртолгий кхиэша

[illegible]

[illegible]

Р. МАЛЬСАГОВ.

[illegible]

Н. ПЛИЕВА сурт.

ДАЬРХIАР КХОАЧАШДЕРГДА

[illegible]

Р. ТИМУРЗИЕВ.

Социализма механа

30 ШЕРА ОАГIУВ ОАГIОЦА А БОЛАШ

21 апреле 30 шу дуз СССР-ан Польшаци юкъе доттагIала, массаш новкъостал дара, тIом чакхбаьнначул тIехьагIа шоана гIуллакхаш дарда ДоттагIаьлла Договор [illegible]

[illegible]

СССР-парча вашагIево кортамукъале еннай Польшана, торо халайтай Ныса-Лужицке, Одра. Балтийски форда йисте кхачалца доьла даьхтаи ... [illegible]

Советски Союзо даьча новкъосталох СССР-ца цхьана лаьцача экономически гIуллакхашеи ... [illegible]

Полька деглIаррен цул экономически потенциал ... [illegible]

Советски Союзаи социалистически содружества кхача механашен ... [illegible]

Ежи КРАШЕВСКИ,
(АПН).

КЪОВСАМЕИ КЪАХЬЕГАМЕИ ХЬАКХЕЛЛА КЕРДА ВАХАР

[illegible]

С. ШАДИЕВ.

Хаоттами кхашкара балхаши

[illegible]

Л. МАЛЬГОНОВА.

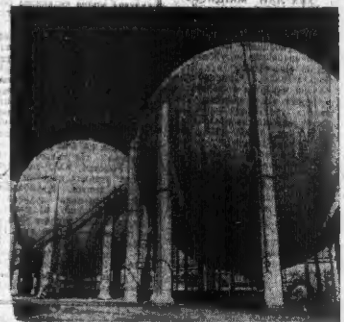

[illegible]

В. ТАСС сурт.

СКВАЖИНАШТА «ДАРВА ДЕРАШ»

[illegible]

В. ВОЛОДИН.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Японски калейдоскоп

ЮХЕЙИСАЧА ПРИЧАЛЕРА «ИРАЗ ДОЛА САРМАК»

1954 шера итталгӀа мартаи Бикини хӀоча гӀайренгара гӀана боашаш бар японски тунцелов «Фукурю-Мару» («Ираз дола сармак»). Америкхоча американски водородни бомбо Ӏалабмате духха радиоактивни осадкаш тулхьбй океана тӀа. Йожжада дагӀа тӀатехар японски кемагӀа. Цу хана из доазаш хинниа лазаро духха ха алалехьа Ӏазам тӀеоттадаьд экипажа, дӀаьтт цхьа ах шу даьнача гӀолаз лучевой лазарах велчав тунцелова радист А. Кубояма.

«Ираз дола сармак» ялерия гера Ӏоадена бокхха кхерам болаш киллоах тӀаккхуш болча тӀехьенга бирса хоаш белга хургаолаш дӀиоттадаь доттаде лахьхӀар машара тӀехьерча японски къовсамхоша. Из тоадара ахча туллее доладеь. Дала латтаргдолаш «Ираз дола сармак» чудоагӀаргдолча порте зал-музей хьалхьара ахча [illegible] токийски администраце. Нагга Хиросиман Нагасакен атомни бомбаш чуйтаьча хавара экспонаташ е хьокха оттае лахьхӀаьд музее.

ШИИ ТАЙПАРА КОНЦЕРТ

«Финансови хӀалонаш балхаш долеш» 1972 шера дӀачаьнха хиннача японски филармоническа оркестрацарча кховатахе сего, дукха ха йоашош кхеа туа в вения, концерт оттадир. Кхаьхегана министерство ... [illegible]

«ЦЕРГАШ ЛАЗИЙ» — САТОХА ДЕЗАРГДА..»

Статистико йоах, бетт-бетта дантистхоара гӀулахх цаоачаш вах миллионнара гӀоргтии япония бу. ... [illegible]

«АЬОНА МУТІАЬЛА ВОЛА ХЬА ЛАИ МАГІЦКА»

... [illegible]

А. ЛАЗАРЕВ,
АПН соб. корр.

Токио.

АФРИКА: КЪОВСАМАШ КАРДА ЭТАП

да «Мике» — «кертгера» ... Хьаол мотттиги боарем оттаби бахьице а шолате чу бӀараша «историческа» этапаш белгалхьеш е шолаца керда халеши хьахдохьаш сойфаши хул.

Из тайпа къовсам дола хенар дӀадахача шера гуйранга Нью-Йорка болош. Цу хана, ВӀашагӀхьайттача Къаман Организаце Генеральни Ассамблеа XXIX сесса болх бе болаьнача хьалхарча денощн. ООН зланена хьалхаша Гвинея-Бисау хьача кортамукъалаш Республика байрах торжественно айеча хайсваьр со.

Цу этара къонагӀа болча кортамукъалеш африкански мехка хьалхара вакилаш ООН-а терпанга къаьмоттийте бар: Гвиней-Бисау делегаци юкъахьашь заседаней вале моттиг дӀалаьцар, цунна гонахьа бельар журналистац, сеххал а тӀехь кортамукъале балхьаш къовсамхой тӀенна форма лелаяш хиннел геразцара къастиоза болеш чекеци бахистохаме дипломатически мисси вакаре юкъьенца кхоачашъеш шолам халарах бӀукъожабеш бар.

Цхьаьхха цхьан делегаце — Португале — вехкаш бар цхьа лахдача хьасаве доб оьдона. ПортугалӀерча делегацена керте ӀаттачоIи Португале хьача мехкашмарча гӀуллакхий министра доктора Марио Соареша тӀ пресс - конференци доттагӀала хьйле чекхьалар: португальски правительства, цун цӀерагӀа къамеле дол ваз хьача мехкашмарча гӀуллакхий ... [illegible]

стически пачхьалкхеи тайпана балхат хинаменге португалхьале Ӏалагбалеп.

Хьалха раскистски режимашъестта ЮАР, хьалкен - кортамукъален мехкаш тӀаьгӀортара дукхала къовсам лаоттабеш, Ангола, Мозамбик, «Буфера» тайпа ... ХӀинна хуцалинан лаьтта правительства дола дей бола Мозамбик ... беттеш хӀинта Ангола ... беттеш пачхьалкхешна ... тӀехьаргӀа къовсама доазош расистски режимай доазанека гӀоле ... Нагга цу тайпара, хьм метта йоаргӀиргӀовлаш ехар Ангола—Мозамбик — Родезия — ЮАР яха «колониалистски барьера» хьекхоалера империалистически ... Кердача хьаллаша керда тераш хьеллалу расизман дукхлагӀбарий Ӏаьдаа оттийтарал дукхьала къовсам доттабеча Родезен ЮАР-ен дукхна мела лецони болча африкаловл бахьа паха дьахашка.

Чурра меттел аралхьарча фронте а дӀахо хьаше къовсам доттабеш а ЮАР хьалкш - кортамукъален болавьнта дукхьала. Цхоьна пийсдиниа хӀаьна дац. Мозамбика Анголен «культрес» леладу гӀуллакхаш ЮАР-а еча финансировани, ... ЮАР-е ... бӀашагӀтохарца ... цу ... патриотически ... лакаде Претора гӀертар.

... [illegible]

ТӀЕХЬАРА ИМПЕРИ

... [illegible]

ШИ ПОЛИТИКА

... [illegible]

Е. КОРШУНОВ.
(АПН).

УНАХЦӀЕНО ЛОРАЯРА

Грозне шоалагӀча микрорайоне Дудаева бульваре дукха ха йоашш болх бе йолаеннай керда хьаьгал № 39 йола аптека. Республикерча аптекашта йоаге этара йоаххагӀа керданлгӀча гӀирсашца дикагӀа Ӏалашъьаь е цу. Молкаш кийчьеча оттамий еай Дьахен Волгаре а керда оборудовани.

Дукхача хана болх бе, дикха гоалаш бола фармацевташа провизора Н. К. Шемиоваc, заведующе заместителе В. Н. Толстоваc аптекашца болх бу 39 шу да, ... совета за е ассистенташа Е. П. Григорьеваc, В. А. Мамаеваc аз болх бу. Рецептех ... ча молкаш дӀаяун бола В. М. Леонидова, Л. Г. Спасибкина, молкаш йоккаш бола С. П. Ильина, Н. А. Багирьян а ... болх хиха боаш.

— Тадонод проектах хьаьгал а тхо аптека, — ... дукъе Г. Г. Гулиевас, — ... хила Ӏалашдеш ... бола бода мол ...

Из бахьда. Домкхий ... гӀата, люминисцентни сейдап бола ... Бокьлоана ... тӀа, дукиной, дӀе угодок, санузел, лифт е болаш ... холодилника ... духхалдера за ...

Нагах савна кислород эцаш саг вача, цун дукха хьелца веаш. Касс мах хӀа а бала, цо шин гӀулахх а дей дӀавоца аз.

Дика гӀулакх ха аптека болхлошна «УнахцӀено хилиека доакха альбом кийчдо а. Цо торо лу аптеке балхкараш та маха тохара, ... шийла ... дукха ... доагӀаш ... хьла ... дара ... йоакхочи ... дара хьаьнахьа ...

Ингъ а микрорайоне ... ах молхедица Ӏалашбе а № 7 болча поликлиникица ... хаш лоатте е сенш я керда аптека.

— Керда ... управляюще ... У. А. Леоноваc, — из ыхьахегамхоштa доакха совгӀат да Советаница хоржамаш лу ха хьетӀакхоечаш.

Ф. МАЯКОВСКИЙ.

СУРТА ТӀА: аптека молхаш йохкача зале.

В. ЕЛИЗАРОВА сурт.

Интернационально-патриотически кхетам

ДАЬХЕНЦАРА БЕЗАМ ЧӀОАГӀБЕШ

ГАРГАКХОАЧАШ ... фашистска гӀеьрахой ... муаах кетбаьнна 30 шу дезара, сийлахь-доккха ЦӀий Дукха ха е районерча пионераш беррига вешархой ... Ӏайнед кийчо еш бола.

Районерча хӀара школе бола бе а «Поиск-30» яха штабаш. Царна хулгаллина бе школьницара кластена бахха бола зевучаш, тӀема кийчон а физкультура а кулгахой. Хьалха оттаьнаш ... лелабу штаб ... беррига бола.

Штабий кулгалхоша сецнараш чакхьаьхий. Школаш ... Москвера № 661 болча школан ... Олега ... пионерашца ... 30 шу ... социалистически ... дань ххайкарал.

ХӀара батальоне ... «Дуэй Котлоц турнал» ... альбомаш. ...

тӀемахой ... Котлоц ... Сийлах ... оттае боккьо якххара социалистическа ... Яхье юкъедоагӀе ... бола ... хьоакъла, дукагӀе тӀема-технически а спортивни е гоналаш ... дук ... Цу альа хьалхарча этап ... толашагӀа ... №№ 1, 6, 3, 20, 18, 12 болча юкъерча школай батальонаш.

Дешархошта патриотически кхетам балара бола дика дела бу дукхача школашка. Масала, Вознесенскерча № 1 болча юкъерча школерча Матросова цӀерагӀе дружина дукха материал гулдена 62-ча фоаза бӀгахах, 1127-ча ... полках. ... Москва вахача П. Гладкова.

Дукхха хӀамаш де вӀашагӀехьзхьнаьа № 3 болча юкъерча школе пионерий а. ...

Дешархошта ... Советска Даьхенцара пар безам чӀоагӀбеш ... чакхьаьар Дай-мехка Сийлахь - боккхача тӀема ... къоначча гурвалпа В. Мордашкина ... баьсӀача В. А. Панчухаев, В. В. Есинаев, дӀаьта ... МагӀалбика этара ... ВЛКСМ горкома секретар хиннача Р. А. Червонакина пионерий Штаб активно ... пресс конференция.

ТӀема а хьалегаме а ветеранаш ... пионерийн ... хӀаьта цара сувенираш-совгӀаташ делар.

Нагга дика чакхьаьар Доаласа этара хьалха пионерий ... Дай-мехка Сийлахь - боккхача тӀема тӀа ... Ветеранаш ... Дай-мехка тӀемах.

... [illegible]

Т. ГАЗИНА,
МагӀалбикера ... Штаб директор.

ЭЛИКСИРА ЦӀИ — НАФТАЛАН

Бакински химико - фармацевтически заводе ... Нафталан — ... [illegible]

тайпара межадаьтта. Из а ... Уж молхаш хьа бахьаш ... Баку шаа. Азербайджана — нафталан ...

Советски специалисташа медицина кийчьнай ... ревматически, неврологически, кхиа ... нафталанах ... Шийн продукци ... Нафталанах хьаеш бола молхаш нигга Монголе, Румыне, Алжире, ФРГ-е, кхьача пачхьалкхенашка а ахухьайт.

Валерий ГРИГОРЬЕВ,
АПН корреспондент.

Баку.

Дефанса, французски столица ... районе ... КЕЙСТОН — ТАСС сурт.

ФУТБОЛЬНИ ЧЕМПИОНАТ ДӀАЙОЛАЕННАЙ

ДӀайолаенаш Нохч-ГӀалгӀай республики урамле ... футболаш ... ХӀанаре чакхаьннаш ... доазар.

Н. Анисимова цӀерагӀча мехкадьтта чакхдоакхара заводи футболистана 2:0 счет йолаш ... «Малгобекнефть» команда, хӀаьта тӀехьаркоче ... гол чу а тоха ... [illegible] ... «Гормолнефть» футбольни команда. 10:0 — нигга счет хилар Н. Анисимова цӀерагӀча мехкадьтта чакхдоакхача заводен радиозаводаш вӀашагӀкхетаре. Котбалькей мехкадьтта чакхдоакхараш.

Ихьаш дика дӀайолаьнай Нохч-ГӀалгӀайчен гӀишлон управленерча гӀишлон механизаце управление футболисташа. 7:0 счет йолаш уж котбалькей «Грознефтехмонтажстрой» треста команда.

АргӀанара доазарш чакхдоргда Грозне, МагӀалбика, Пятигорска.

О. ТИНИКАШВИЛЯ.

ГРОЗНЕ — МОСКОВСКИ ЦИРК

Ловза Грозне шин дьахьра представленера дургьа «Шапито» яхача московски цирко. Жонглераша, ... гимнасташа, ... [illegible]

«ВЕСЕЛЫЕ РЕБЯТА»

Тахан нигга В. И. Ленина цӀерагӀча культура Дворе ... концерт луш я москвовски вокально-инструментальни ансамбль «Веселые ребята». Ансамбль кулгалхо я Слободкин Павел. Программа юкъе да советски а доазол кхьарча а композиторий ...

ТАХАНИ КХОАНЕИ ХУРГДА

10 АПРЕЛЬ

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 18.00. Лекционни зал. «Къона ленинец» яхача клубе В. И. Ленин вай 106 шу дизара хетадаь цӀей. 17.00. Кинозала фойе. В. И. Ленинах долча литературни обзор. 19.00. Хьалхара зал. Кагийчой салолӀара сайре. 19.15. Лекционни зал. Болх бу школагӀа ... кинотеатра.

Химиканий культура Дворец. 10.00. Болх бу ... клуба. ... 17.30. Юридически консультаци. 18.00. ... сайре.

... 9.00.—10.00. ... субботника ... концерт. 17.00. ... клуба занята.

20 апрель.

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 9.00.—11.00. Болх бу ... 10.00. «Сейгалг» яха клуб. В. И. Ленин вай 106 шу дизара ... [illegible]

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ.

КАГИИ НАХИ МЕХКАРИИ, СОВЕТСКИ ВОКАРЕ ГӀУЛАКХ ДАЬ БАЬННА ЦАБАЛЬКА ТӀЕМАХОЙИ!

... [illegible]

ЗАВОДА ДИРЕКЦИ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

... [illegible]

II ПРОГРАММА

15.55 — «Атлантика» яха телевизионни спектакль. 2-гӀа серии. 17.00 — Берашта телевидени. ... [illegible]

20 апрель
I ПРОГРАММА

9.00 — Передачий программа. ... [illegible]

РАДИО

19 апрель

... [illegible]

20 апрель

... [illegible]

ХАОТТАМ

Тахан республике гӀалаш Грознен хулгалтур моржаш а йолаш, йоачаш а йолаш. Себа оагӀонгара секунде 5 метрга кхоачаш чӀоагӀа мух а хьекхаш ха хилаш фегара температура республике гӀолла 15—20. Грозне 17—19 градус йолаш хилаш тарлу. Кхоанен ламнеш моржаш а долаш, юкъ-юкъе мохк а етташ, лоаданеш йоачаш а йоадаш, ... 3—7 метр чӀоагӀа мух а хьекхаш ха ... фегара температура ... 5—10, деношка 15—20 градус йоакхаш болаш хилаш тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: [illegible] г. Грозный, Ленина уличе, 11 (3-гӀа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; ... — 2-30-11; ... — 3-34-26; ... — 2-80-71; Бухгалтере — 2-54-30.

НАШ АДРЕС: [illegible] г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; ... — 2-30-11; ответственного секретаря — 3-34-26; ... — 2-80-71; бухгалтерии — 2-54-30.

«Грозненский рабочий» ... типографи, Революции проспект, 7/84.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

Заказ № 2002.